

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/88/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3114203149
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3114203149.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Ľubice Bajzovej a členiek JUDr. Stanislavy Markovej a Mgr. Martiny Trnavskej v právnej veci navrhovateľa: BECK FINANC, s.r.o., IČO: 35 830 522, so sídlom v Bratislave, Rožňavská ul.č. 1, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou Dvorecký & Bohunický, s.r.o., IČO: 35 967 421, so sídlom v Bratislave, Lermontovova ul.č. 18, proti odporcovi: LO. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. č. 5, v konaní o zaplatenie XXX,XX eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 24. novembra 2014, č. k. 13C/137/2014-20 takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e** .

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal zo strany odporcu zaplatenia sumy 293,53 eur s príslušenstvom a o trovách konania rozhodol tak, že odporcovi ich náhradu nepriznal.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ svoj nárok založil na tom, že dňa 14.7.2008 uzatvoril s odporcom Nájomnú zmluvu s následnou kúpou prenajatej veci pod číslom 28007366 (ďalej len "Zmluva"). Za objednaný a riadne obdržaný tovar mu mal odporca uhradiť sumu vo výške 549,92 eur, z ktorej tento neuhradil 293,53 eur s príslušenstvom. V prípade omeškania si zmluvné strany v súlade s článkom II, bod 8 zmluvy, dohodli zmluvnú pokutu vo výške 0,05 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania až do zaplatenia, zároveň sa dohodli, že v prípade, ak sa nájomca dostane do omeškania viac ako tri mesiace vo vzťahu k akejkoľvek splátke alebo jej časti, stávajú sa zvyšné splátky nájomného splatnými. Odporca sa vo veci písomne nevyjadril.

Vykonaným dokazovaním súd prvého stupňa zistil, odporca uzavrel dňa 14.7.2008 s navrhovateľom nájomnú zmluvu s následnou kúpou prenajatej veci, na základe ktorej mu navrhovateľ prenajal parný čistič, ortopedický vankúš a vozík, pričom ako počiatočnú platbu odporca zložil sumu 3.300,- Sk (109,54 eur), súčasne sa zaviazal, že ďalších 12 splátok bude mesačne splácať navrhovateľovi po 1.106,- Sk (36,71 eur).

Na danú vec aplikoval súd prvého stupňa ustanovenia § 52 ods. 1, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 3, § 100 ods. 1, § 101 Občianskeho zákonníka, § 2 písm. a) - e) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v rozhodnom období, § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, s odkazom ktoré uviedol, že uplatnené právo navrhovateľa sa premlčuje v trojročnej premlčacej lehote, pričom pri posudzovaní premlčania nároku na uplatnené právo aplikoval ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. v

spojitosti s § 100 ods. 1, § 101 Občianskeho zákonníka a keďže konečná splatnosť úveru bola stanovená na 17.07.2009, kedy mala byť zaplatená posledná splátka nájomného, začala plynúť navrhovateľovi trojročná premlčacia doba, pričom návrh bol podaný až dňa 12.02.2014, nárok bol tak uplatnený po lehote uvedenej v § 101 Občianskeho zákonníka, z ktorého dôvodu tento pri aplikácii ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. bolo potrebné považovať za premlčaný, preto návrh navrhovateľa zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, keďže však úspešnému odporcovi žiadne trovy v konaní nevznikli, súd mu ich náhradu nepriznal.

Rozsudok súdu prvého stupňa v zákonom stanovenej lehote odvolaním napadol navrhovateľ a z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, čím uplatnil dôvod odvolania uvedený v ust. § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p., navrhoval jeho zmenu tak, že odvolací súd mu v celom rozsahu vyhovie a odporcu zaviazže k náhrade tak prvostupňového, ako aj odvolacieho konania. Namietal právny záver prvostupňového súdu, v zmysle ktorého tento bol povinný aplikovať na danú vec ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. v spojení s ustanoveniami § 100 ods. 1 a § 101 Občianskeho zákonníka, pričom poukázal na to, že dotknuté ustanovenie § 5b vstúpilo do účinnosti až od 01.05.2014 a keďže návrh na vydanie platobného rozkazu v preskúmvanej veci bol proti odporcovi doručený súdu až dňa 12.02.2014, nemôže sa na toto konanie vzťahovať uvedené novelizované ustanovenie, pretože spätná účinnosť právnych noriem je prípustná iba v prípadoch, kedy zákon takúto spätnú účinnosť predpokladá. Opak by predstavoval závažné porušenie zásad, ktoré k právnemu štátu neodmysliteľne patria, a to zásady právnej istoty, legitímnych očakávaní, zákonnosti, ale aj dodnes platnú rímskoprávnú zásadu iura quaesita (princíp ochrany dobromyseľne nadobudnutých práv). V tejto súvislosti poukázal na rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu Českej republiky (nález ÚS ČR zo dňa 03.06.2009, sp. zn. ÚS 420/09 a nález ÚS ČR sp. zn. IV. ÚS 215/94, ktoré sa zaoberali všeobecným zákazom spätného pôsobenia právnych predpisov, alebo ich ustanovení, a tiež poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Sž 20/2010. Súd prvého stupňa v preskúmvanej veci bol preto povinný postupovať podľa doterajších predpisov, a to v zmysle ust. § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď súd na premlčanie prihliada len na námietku dlžníka. Keďže odporca svoje procesné práva, vyplývajúce mu z postavenia účastníka žiadnym spôsobom nevyužil, on sám námietku premlčania nevzniesol, nenamietal hmotnoprávne účinky nárokovanej pohľadávky, podľa jeho názoru, súd ex offo nemohol vzhľadom na namietanú retroaktivitu aplikovať ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z. z., preto bolo potrebné jeho návrhu ako opodstatnenému vyhovieť.

Odporca nevyužil svoje zákonné právo písomne sa vyjadriť k podanému odvolaniu.

Krajský súd Trenčín po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou, včas v zákonnej lehote na podanie odvolania, že spĺňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 42 ods. 3 O.s.p. aj náležitosti podľa § 205 ods. 1 O.s.p. s uvedením dôvodu odvolania vo veci samej, vykonal ako súd odvolací preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p., pričom dôvodmi odvolania vymedzenými navrhovateľom a ich rozsahom, bol odvolací súd viazaný podľa § 212 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa, je potrebné za použitia § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdiť.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno v zmysle ust. § 205 ods. 2 O.s.p. odôvodniť len okolnosťami uvedenými pod písmenami a) - f) citovaného zákonného ustanovenia. Navrhovateľ vo svojom odvolaní uplatňoval vychádzajúc z jeho obsahu, dôvod na odvolanie podľa § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p. (rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci).

Za dôvod na odvolanie podľa § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p. sa podľa súdnej praxe považuje nesprávne právne posúdenie veci, ktorým je mylná aplikácia a výklad právnej normy na zistený skutkový stav alebo použitie právnej normy, ktorú na skutkový stav vôbec nemožno použiť.

Súd prvého stupňa návrh navrhovateľa na zaplatenie nárokovanej sumy zamietol z dôvodu, že jeho nárok považoval za premlčaný. Na prejednávajúcu vec aplikoval ust. § 5b Zákona č.250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 01.05.2014, v spojení s § 101, § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Nesprávnosť odvolaním napadnutého rozhodnutia vzhliadal navrhovateľ v nedôvodnosti aplikácie ust. § 5b Zákona č. 250/2007 Z. z., ktorá vstúpila do účinnosti od 1. mája 2014 vzhľadom k tomu, že sa jedná o spätnú retroaktivitu, ktorá je v našom právnom poriadku neprípustná za situácie,

keď neboli prijaté prechodné ustanovenia vo vzťahu k tejto zákonnej úprave účinnej od 1. mája 2014 a ak návrh na začatie konania bol podaný na súd ešte pred účinnosťou tejto novely.

Preskúmaním veci, odvolací súd dospel k záveru o nedôvodnosti podaného odvolania.

V danej veci niet sporu o tom, že predmetom konania sú nároky navrhovateľa vyplývajúce zo spotrebiteľskej zmluvy. Navrhovateľ konal pri uzatváraní zmluvy v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti, preto je potrebné v zmysle § 52 ods. 3 OZ tohto považovať za dodávateľa a odporcu ako fyzickú osobu, nekonajúcu v rámci predmetu svojej obchodnej, alebo inej podnikateľskej činnosti za spotrebiteľa v zmysle § 52 ods. 4 O.s.p. a predmetný zmluvou založený vzťah posúdiť ako spotrebiteľský, vzhľadom ku ktorej skutočnosti je tu existencia povinnosti súdu, skúmať dôvodnosť aplikácie príslušnej právnej úpravy na daný spotrebiteľský vzťah.

Zákonom č. 102/2014 Z. z. (v zmysle jeho článku VIII.) došlo k novele Zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene ďalších zákonov, na základe ktorej bolo prijaté nové ustanovenie § 5b (chrániace práva spotrebiteľov ako slabšej strany právnych vzťahov), podľa ktorého, orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania, alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keby inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

V zmysle článku XIV. Zákona č. 102/2014 Z. z., predmetné ustanovenie nadobudlo účinnosť 1. mája 2014. V ust. § 29 b Zákona č. 102/2014 boli prijaté prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 01.05.2014, avšak vo vzťahu k novoprijatému ustanoveniu § 5b citovaného zákona, zákonodarca nestanovil žiadne intertemporálne (prechodné) pravidlá, upravujúce jeho časovú pôsobnosť.

Vychádzajúc z toho, že v prípade ust. § 5b Zák. o ochrane spotrebiteľa, ide o normu procesnú, za stavu, že zákonodarca nestanovil osobitný právny (intertemporálny) režim pre túto situáciu, platí pravidlo okamžitej aplikability, z čoho plynie povinnosť súdu prihliadať na premlčanie práva ex officio vo všetkých, aj pred nadobudnutím účinnosti tohto ustanovenia začatých konaniach podliehajúcich hypotéze tejto právnej normy.

S poukazom na vyššie uvedené, pokiaľ teda prvostupňový súd rozhodoval o nároku navrhovateľa (premlčujúceho sa za tri roky § 101 Občianskeho zákonníka) v čase, keď už vstúpilo do účinnosti ustanovenie § 5b Zákona č. 205/2007 Z. z. (na základe novely vykonanej Zákonom č. 102/2014 Z. z. účinnej od 01.05.2014) bol nielen oprávnený, ale priamo povinný prihliadať na premlčanie uplatneného nároku, a to aj pri absencii premlčacej námietky samotného dlžníka. Odvolaciu námietku navrhovateľa o nemožnosti aplikácie ust. § 5b na danú vec vzhľadom k tomu, že konanie začalo pred nadobudnutím účinnosti tohto ustanovenia, tak nebolo možné vyhodnotiť inak, ako nedôvodnú.

Pri posudzovaní dôvodnosti odvolacej námietky navrhovateľa spočívajúcej v jeho tvrdeniach o porušovaní zásady právnej istoty, legitímnych očakávaní a ochrany dobromyseľne nadobudnutých práv, je potrebné vychádzať z podstaty premlčania.

Inštitút premlčania je upravený v ust. § 100 a nasl. Občianskeho zákonníka. Jeho podstata spočíva v tom, že ak sa určité právo po zákonom stanovenú dobu nevykonáva, alebo sa v priebehu premlčacej doby neuplatní na súde, nemôže už byť po jej uplynutí veriteľovi priznané. V dôsledku premlčania teda právo nezaniká, trvá ďalej, ale do značnej miery je oslabené zmenšením možnosti jeho úspešného uplatnenia.

V preskúmvanej veci z obsahu spisového materiálu vyplynulo a odvolateľom v konaní nebolo spochybnené, že posledná splátka úveru (teda jeho konečná splatnosť) bola zmluvne stanovená na deň 17.07.2009. Vychádzajúc z 3-ročnej premlčacej doby uplatneného nároku na zaplatenie zostatku nesplateného úveru (§101 OZ), pri nespornom zistení, že nárok bol na súde uplatnený až dňa 12.02.2014, niet pochybnosti o tom, že právo navrhovateľa už v čase jeho uplatnenia bolo o zložku právneho nároku oslabené v dôsledku márneho uplynutia premlčacej lehoty. Vychádzajúc zo zásady vigilantibus iura scripta sunt, musel teda navrhovateľ počítat s tým, že svoje právo stratí, a to jednoznačne výlučne dôsledkom jeho predchádzajúcej nečinnosti. Za tohto stavu tak legitímne nemohol očakávať už prakticky nič, pretože jeho právo stratilo vlastnosť žalovateľnosti.

Z uvedených dôvodov odvolací súd aj túto námietku navrhovateľa vyhodnotil ako nespôsobilú privodiť v jeho prospech priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

Vzhľadom k tomu, že prvostupňový súd správne posúdil pôsobnosť dotknutej právnej normy, týkajúcej sa premlčania nároku navrhovateľa, s následkom zamietnutia jeho návrhu, odvolací súd napadnutý rozsudok prvostupňového súdu ako vecne správny za použ. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1, § 151, ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému odporcovi ich náhradu trov nepriznal, keďže tento si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil a preukázateľne mu ani žiadne trovy nevznikli.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu Trenčín pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné .